

УДК 329.11(41)“2022/2024”

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.58.37>

ПОЛІТИКА КОНСЕРВАТИВНОЇ ПАРТІЇ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ У 2022–2024 РР.: ДОСЯГНЕННЯ ТА ФІАСКО

Леся Дорош

*Національний університет «Львівська політехніка»,
Інститут гуманітарних і соціальних наук,
кафедра політології та міжнародних відносин,
вул. С. Бандери, 12, 79013, м. Львів, Україна*

Олексій Нагірний

*Національний університет «Львівська політехніка»,
Інститут гуманітарних і соціальних наук,
кафедра політології та міжнародних відносин,
вул. С. Бандери, 12, 79013, м. Львів, Україна*

Консервативна партія Великобританії, яка з 2010 р. домінувала в політичному житті Великої Британії, зіткнулась із значними викликами впродовж останніх років як внутрішньополітичного, так і зовнішньополітичного характеру (наслідки Brexit, криза вартості життя, пандемія COVID-19, вторгнення Росії в Україну та міграційні проблеми), складність вирішення яких зумовила втрату її представниками більшості у парламенті, а отже, і керівних виконавчих повноважень у країні. Метою дослідження є аналіз економічних, соціальних, внутрішньополітичних рішень, які призвели до зниження рейтингів та програшу Консервативної партії на парламентських виборах Великої Британії у 2024 р., а також виокремлення ключових негативних та позитивних аспектів політики цієї партії у період з 2022 по 2024 рр. З'ясовано політичні зміни у Великій Британії впродовж 2022–2024 рр., зокрема діяльність трьох прем'єр-міністрів від Консервативної партії – Бориса Джонсона, Ліз Трасс та Ріші Сунака. Окрема увага приділена впливу таких політичних рішень, як «міні-бюджет» Л. Трасс, антиміграційна політика та зусилля з покращення економічних показників Р. Сунака на рейтинг партії та її представників. Висвітлено причини поразки консерваторів на парламентських виборах 2024 р. Наголошено, що попри деякі позитивні зміни та зусилля, спрямовані на відновлення економічної стабільності в країні, зменшення списків очікування Національної служби охорони здоров'я Великобританії, покращення репутації Brexit та боротьбу з нелегальною міграцією, представники Консервативної партії не змогли задовольнити очікування виборців, що матиме наслідком необхідність пошуку нових, більш переконливих кандидатів та відповідних політичних програм трансформації країни. Поразка на виборах означає, що Консервативній партії необхідно серйозно переосмислити свою політику та стратегію, якщо консерватори хочуть відновити довіру виборців у майбутньому.

Ключові слова: Велика Британія, Консервативна партія, міграція, вибори, фінансова політика, політична криза.

Актуальність дослідження. Консервативна партія Великобританії, яка з 2010 р. домінувала в політичному житті Великої Британії, зіткнулась із значними викликами впродовж останніх років. Цей період характеризувався численними проблемами, серед яких: наслідки Brexit, криза вартості життя, пандемія COVID-19, вторгнення Росії в Україну та міграційні проблеми. За цей час «праві» відзначилася низкою ключових заходів і рішень, які суттєво вплинули як на рейтинг партії, так й на внутрішню політику країни. У цій статті розглянемо головні суспільні, політичні, економічні виклики та досягнення урядів

за головування представників Консервативної партії впродовж 2022–2024 рр. Актуалізує таке дослідження й намагання з'ясувати причини фіаско консерваторів на виборах до парламенту у 2024 р.

Аналіз останніх досліджень. Чимало науковців досліджували політику Консервативної партії за всю її історію. Наприклад, Т. Бейл, автор книги «The Conservatives since 1945: The Drivers of Party Change» [1], досліджував еволюцію Консервативної партії та її роль у британській політиці. Т. Хеппелл у своїй праці «Choosing the Tory Leader» [4] аналізував механізми вибору лідерів Консервативної партії, що є актуальним у контексті останніх змін. Також публіцисти вивчали уподобання депутатів-консерваторів щодо кандидатур на виборах керівництва Консервативної партії Великої Британії, а також які наслідки матиме зміна владних еліт для регіонального та глобального позиціонування держави [5; 12]. Джерельною базою для аналізу рейтингів політиків Консервативної партії у цій статті стали дані британської компанії з аналітики даних YouGov [6; 10; 11], а також були застосовані відкриті статистичні дані британського незалежного аналітичного центру Institute for Government [9].

Мета дослідження – проаналізувати економічні, соціальні, внутрішньополітичні рішення, які призвели до зниження рейтингів та програшу Консервативної партії на парламентських виборах Великої Британії у 2024 р., а також виокремити ключові негативні та позитивні аспекти політики цієї партії у період 2022–2024 рр.

Отож, з 2022 р. на посаді прем'єр-міністра Великої Британії перебували такі політики-представники Консервативної партії, як: Борис Джонсон, Ліз Трасс та Ріші Сунак. Б. Джонсон обіймав посаду голови Консервативної партії та, відповідно, прем'єр-міністра країни з липня 2019 р. по вересень 2022 р. Серед найбільших досягнень Б. Джонсона можна виділити боротьбу з пандемією COVID-19. Уряд запровадив значний пакет субсидій і пільг приватним підприємцям. Громадянам, що залишилися без роботи, виплачували більшу частину їхньої звичайної заробітної плати. Також Б. Джонсон домігся того, що Велика Британія стала однією з перших країн, які почали масову вакцинацію населення від коронавірусу.

Тема COVID-19 стала й головним фіаско Б. Джонсона. У нього були великі плани щодо трансформації економіки Великої Британії, однак його дії виявилися непослідовними й нечіткими. Після кризи COVID-19 Б. Джонсон був націлений на «зміну курсу». Низькі зарплати, низькі темпи розвитку та низька продуктивність, за його словами, були наслідками неконтрольованої імміграції. Економічний план Б. Джонсона мав базуватись на вирівнюванні, що було спрямоване на відновлення балансу диспропорцій між економічно неоднорідними районами Сполученого Королівства, але він запропонував небагато конкретних дій, окрім бонусних виплат вчителям математики та природничих наук в економічно неблагополучних регіонах [5]. Крім того, уряд Великої Британії взяв великі позики, щоб забезпечити підтримку під час карантину. Унаслідок цього уряд запровадив підвищення податків, зокрема корпоративного податку, що додало тиску на підприємства.

У 2022 р. розгорілись скандали щодо вечірок, що відбувалися на Даунінг-стріт за участі прем'єр-міністра, тоді як по всій країні діяли жорсткі обмеження через пандемію. Б. Джонсону в цей період довелося мати справу з низкою інших інформаційних подій довкола нього: ремонт його квартири з використанням грошей, узятих у борг у донорів Консервативної партії, призначення російсько-британського бізнесмена Євгена Лебедева до Палати лордів, напруга пов'язана з Оуеном Патерсоном, який використовував депутатські повноваження в особистих цілях, і секс-скандал довкола Кріса Пінчера, заступника головного організатора Консервативної партії в Палаті громад. Тоді дані британської

аналітичної компанії YouGov вказували, що прихильність громадськості до Б. Джонсона впала до найнижчого рівня – 53 бали. Лише 19% опитаних громадян позитивно ставились до прем'єр-міністра, а 72% – негативно [6]. Б. Джонсон 7 липня 2022 р. заявив, що йде у відставку, але виконував свої обов'язки до виборів нового глави уряду і лідера Консервативної партії.

Глава МЗС Ліз Трасс 5 вересня 2022 р. була обрана лідером Консервативної партії Великої Британії, а вже 6 вересня вона стала прем'єр-міністром. За її каденції надзвичайно велику роль у втраті позицій консерваторів зіграв «міні-бюджет», розроблений спільно з тодішнім міністром фінансів Квасі Квартенгом, регулятивні положення якого призвели до фінансових потрясінь. Для того, щоб стимулювати економічне зростання, вони почали впроваджувати значні скорочення оподаткування, включаючи скасування податку в розмірі 45% для осіб з найвищими доходами (більше 150 000 фунтів стерлінгів), зниження базової ставки податку на доходи фізичних осіб з 20% до 19%, скасування запропонованого підвищення податку на прибуток підприємств та інші заходи [13]. Це викликало занепокоєння на фінансових ринках.

Після широкого негативного відгуку про міні-бюджет, заплановане скасування 45% ставки податку було скасовано через 10 днів, тоді як плани щодо скасування збільшення податку на прибуток підприємств були скасовані через 21 день. Впродовж місяця роботи впровадженого міні-бюджету фунт впав до рекордно низького рівня, він коштував усього \$1,03, відбулось різке зростання вартості державних запозичень та іпотечних ставок. Також знизились ціни на державні облігації Великої Британії [8]. Л. Трасс 14 жовтня 2022 р. звільнила Квасі Квартенга з посади міністра фінансів після 38 днів перебування на посаді. Л. Трасс не була повністю песимістично налаштована щодо питань міграції. Вона закликала збільшити імміграцію, щоб заповнити вакансії та прискорити економічне зростання. Уряд мав зняти обмеження на кількість сезонних сільськогосподарських робітників та інженерів широкомовного зв'язку, а також дозволити ключовим секторам наймати більше іноземного персоналу.

Ці аспекти завдали великої шкоди довірі громадськості до представників Консервативної партії. Низка депутатів партії публічно закликали Л. Трасс піти у відставку, мотивуючи це втратою довіри суспільства до політики уряду. Статистика компанії YouGov опублікована 18 жовтня 2022 р., показала, що фаворитами серед членів Консервативної партії на її заміну був Б. Джонсон як найпопулярніший, за яким йшли: Бен Воллес, Ріші Сунак, Пенні Мордонт, Кемі Баденох, Джеремі Гант і Суелла Браверман [11]. Ліз Трасс подала у відставку 20 жовтня 2022 р. і після перемоги у внутрішньопартійних виборах Консервативної партії наступним прем'єр-міністром став Ріші Сунак.

Головними причинами обрання Р. Сунака були його репутація фінансового експерта, здобута на посаді міністра фінансів під час пандемії COVID-19. Р. Сунак 4 січня 2023 р. оголосив свої п'ять обіцянок, а саме: покращення економіки, зниження інфляції у два рази, зменшення державних боргів, скорочення списків очікування Національної служби охорони здоров'я Великобританії (National Health Service, NHS) та блокування човнів з нелегальними мігрантами. Серед іншого британський прем'єр наголосив на необхідності збільшення державного фінансування науково-дослідних робіт у сфері штучного інтелекту, квантових, зелених та фінансових технологіях, потребі більшої гнучкості регуляторної системи завдяки інструментам, що їх створив Brexit. Р. Сунак наголосив на можливості зменшення податкового навантаження для окремих категорій громадян. Основними позиціями зовнішньополітичного курсу уряду Великої Британії залишалися розбудова відносин з ЄС в контексті Brexit, зокрема в частині питання Північної Ірландії; розробка широкої

стратегії щодо КНР як «системного виклику і загрози» з одночасними намірами поглибити зв'язки в Індо-Тихоокеанському регіоні; всебічна підтримка України у війні з РФ.

У листопаді 2022 р. разом з канцлером Джеремі Гантом, Р. Сунак розробив фінансовий план підвищення податків та видатків бюджету на 55 мільярдів фунтів стерлінгів). Р. Сунак заявив, що такі заходи пом'якшать економічний спад. Д. Гант закріпив збільшення податків на надприбуток нафтових і газових компаній і додаткові інвестиції в школи та Національну службу охорони здоров'я. План був прийнятий.

Щодо стосунків з ЄС, то Р. Сунаку вдалось досягти угоди про нові, кращі правила торгівлі після Brexit для Північної Ірландії. Ця угода спрямована на усунення напруженості, викликаної протоколом щодо Північної Ірландії – складною угодою, яка встановлювала правила торгівлі для керованого Великобританією регіону, які Лондон погодив до виходу з ЄС. Тоді прем'єр-міністра підтримали бізнес-групи, які привітали пом'якшення правил торгівлі.

В грудні 2022 р. Р. Сунак запровадив пакет заходів, спрямованих на підвищення доходів 8 мільйонів домогосподарств з низьким рівнем прибутків. Списки очікування на лікування по програмі NHS продовжили зростати. У жовтні 2023 р. вони були майже на 500 тисяч більшими, ніж у січні 2023 р. Йдеться про те, що Р. Сунаку не вдалось виконати цю обіцянку. Проблема в тому, що консерватори жодних рішень з реформування системи не запровадили, а лейбористи, навпаки, запропонували нові підходи. Щодо державного боргу, дані показали, що основний показник державного боргу (чистий борг державного сектора, за винятком Банку Англії, «PSND ex») зріс з 2216 мільярдів фунтів стерлінгів на кінець грудня 2022 р. до 2419 мільярдів фунтів стерлінгів на кінець листопада 2023 р. Це сталося всупереч заявам прем'єр-міністра про те, що «борг падає» [9].

Проте Р. Сунаку вдалось збільшити ВВП на душу населення. Показник зріс на 0,5% у першому кварталі 2023 р. після майже двох років без зростання. Крім цього, інфляцію вдалось зменшити з 10,7% до 3,9%, у такий спосіб виконавши обіцянку знизити інфляцію вдвічі до кінця 2024 р. [9].

У лютому 2022 р. Р. Сунак оголосив пакет на 9 мільярдів фунтів стерлінгів, щоб компенсувати 54% зростання рахунків за електроенергію у Британії. Внутрішні рахунки за електроенергію в країні підскочили до історичного максимуму за більш ніж десять років після того, як регулятор Ofgem заявив, що верхня межа цін на електроенергію та газ зросте на 54%. Пакет складався з двох частин. Перша частина передбачала, що 80% домогосподарств мають отримати компенсацію (знижку), і ця сума не підлягає поверненню, а друга мала знизити загальну ціну за електроенергію в Британії. Прем'єр заявив, що він свідомо вирішив допомогти «людям із середніми доходами, які перебувають у скрутному становищі». Тоді британська економістка з Лейбористської партії Рейчел Рівз розкритикувала таку ідею та заявила, що ця допомога буде зведена нанівець підвищенням податків, яке Р. Сунак запровадив у квітні [7].

Не оминув прем'єр-міністр Р. Сунак оборонну сферу Великої Британії. Зокрема, він оголосив про найбільше посилення національної оборони за останнє покоління з планом зростання оборонного бюджету до 2,5% ВВП до 2030 р. План британського уряду передбачав інвестиції у щонайменше 10 мільярдів фунтів стерлінгів впродовж десятиліття у виробництво боєприпасів. Також йшлося про модернізацію збройних сил: радикальна реформа оборонних закупівель та створення нового Агентства оборонних інновацій. При цьому щонайменше 5% оборонного бюджету буде спрямовано на дослідження та розробки.

Одним з найбільших викликів залишалась міграція. Обіцянка зменшення притоку мігрантів була зроблена у відповідь на те, що кількість людей, які прибувають у Британію

на судах, різко зросла за останні роки – з кількох сотень у 2019 р. до приблизно 45 755 у 2022 р. Йдеться про те, що попри жорстку риторику щодо обмеження потоків нелегальних мігрантів, кількість людей, які перетинають Ла-Манш на човнах, значно зросла. Р. Сунак ініціював зміни до законодавства, щоб позбавляти права на притулок у Великій Британії всіх, хто прибуває до країни «нелегальним шляхом», і висилати їх або на батьківщину, або до Руанди. Консерватори давно сподівались, що Руанда стане безпечною «третьою» країною, де біженці зможуть попросити притулку, але тривалі юридичні конфлікти і рішення Верховного суду про те, що Руанда не є безпечною країною, завадили планам Р. Сунака [9]. На тлі рішень Р. Сунака та уряду консерваторів, лейбористи запропонували боротися із організованою злочинністю, яка переважно займається транспортуванням шукачів притулку. Пропозиція лейбористів мала більшу сенсу, оскільки Руанда навіть не вмістить великої кількості нелегальних мігрантів.

Багато прихильників Brexit, які голосували за партію торі у 2019 р., були розлючені тим, як уряд відреагував на зменшення кількості іммігрантів з ЄС: навпаки, відкривши нові шляхи для висококваліфікованих мігрантів з усього світу, що призвело до історичного зростання кількості людей, які в'їжджають в країну. У 2023 р. до Великої Британії в'їхало приблизно 1,2 мільйона легальних мігрантів. Частку у цих показниках становлять іммігранти з країн поза межами ЄС, які використовують робочі, навчальні та гуманітарні візи [9].

Крім цього, невдоволення посилювали негативні емоції щодо Brexit. Опитування YouGov, проведене у 2023 р., показало, що 61% британців вважають, що вихід країни з ЄС – неправильне рішення. Лише 13% назвали його успішним. Причому 55% британців стверджують, що сьогодні вони готові голосувати за возз'єднання з ЄС, проти – 31% [10].

Через слабку підтримку Консервативної партії та розчарування у власних силах 22 травня 2024 р. Р. Сунак оголосив про розпуск парламенту після консультацій з королем Чарльзом III. Це рішення було ухвалене для проведення дострокових виборів. На початку 2024 р. країна опинилася у стані економічної рецесії, яку вдалося подолати тільки у травні, що може бути однією з причин оголошення виборів саме того місяця. Р. Сунак міг вважати, що позитивний ефект від її подолання допомогли б партії на виборах. В Консервативній партії зустріли це рішення критикою. Багато депутатів-торі оцінили це рішення прем'єра як бажання «здатися» та «втекти» з посади. З огляду на перелічені обставини у 2024 р. консерваторам критично важливо було провести сильну кампанію, щоб переконати виборців, що їм можна довірити ще п'ять років правління.

На жаль, тоді прем'єр-міністр «відзначився» скандалами. Через два тижні після початку виборчої кампанії Р. Сунак значно розлютив своїх виборців, покинувши захід, присвячений Дню висадки в Нормандії, щоб дати телевізійне інтерв'ю, яке було розцінене як непатріотичне і без поваги до ветеранів [12]. Крім цього, К. Вільямс, соратник Р. Сунака, зробив ігрову ставку у розмірі 100 фунтів стерлінгів на дату виборів за три дні до її оголошення. Р. Сунак відмовився відповідати на запитання ЗМІ щодо скандалу в його партії із азартними ставками на дату дострокових виборів, які він призначив на 4 липня. Багато хто з правих виборців сприйняв ці дії як зовсім недемократичні.

Уповноважена комісійна група парламенту розпочала розслідування щодо прем'єр-міністра через імовірно незадекларовану частку його дружини Акшати Мурті в приватній компанії. А. Мурті мала статус податкового резидента Індії, завдяки якому уникала сплати деяких податків у Великій Британії. У листопаді 2022 р. Р. Сунак також не зміг заперечити й іншу інформацію про те, що компанія Infosys, співвласницею якої є його дружина, продовжувала діяльність у Росії після початку війни в Україні.

Також прем'єр-міністра звинуватили у тому, що він не наказав розслідувати сімнадцять потенційних порушень міністерського кодексу. Серед прикладів, наведених ліберально-демократичною партією, – володіння дружиною Р. Сунака акціями компанії з догляду за дітьми, яка потенційно отримувала вигоди від уряду. Партія також вказала на використання міністром кабінету міністрів Мішель Донелан 34 000 фунтів стерлінгів з коштів платників податків для покриття збитків у власних судових процесах та на те, що не було вжито жодних заходів щодо Марка Мензіса, який, можливо, використав тисячі фунтів стерлінгів партійних коштів, щоб «дати хабар» людям, які зачинили його в квартирі та вимагали грошей. Серед інших потенційних порушень міністерського кодексу були юридичні погрози Надхіма Захаві на адресу активістів кампанії та журналістів, зокрема видання «The Independent», через його податкові справи [3].

Згадані скандали та невдачі призвели до поразки партії на останніх парламентських виборах. Влада в країні перейшла до головного конкурента – Лейбористської партії на чолі з Кіром Стармером. Р. Сунак взяв на себе відповідальність за програш. Консервативна партія зазнала найбільшої поразки, отримавши 121 місце і 23,7 % голосів, що є найгіршим результатом партії у повоєнній історії. Торі втратили 244 місця, включаючи місця 12 міністрів кабінету.

Варто додати, що попри переконливу перемогу К. Стармера, загальна частка голосів лейбористів була набагато нижчою, ніж у 1997 та 2001 роках. Фактична явка виборців була другою найнижчою за століття. Вона склала лише 57,7%, що свідчить про аполітичність громадян через постійне розчарування неефективним державним правлінням [2].

До слова, після виборів у Консервативній партії було обрано нову голову – Кемі Баденох, британська депутатка нігерійського походження. У виступі після обрання вона наголосила, що зараз партія має зосередитися на планах «повернути» прихильність виборців, які проголосували за лейбористів. За її словами, партія повинна визнати, що вона «зробила помилки» і «порушила стандарти» впродовж останніх чотирнадцяти років перебування при владі.

Висновки. Отже, період з 2022 по 2024 рр. для Консервативної партії був дуже напруженим і суперечливим, зокрема через попередні проблеми, сучасні економічні виклики, міграцію, політичні скандали, кризу внутрішнього лідерства та проведення слабкої виборчої кампанії. скандали за участю Б. Джонсона, Р. Сунака та провал економічної політики Л. Трасс призвели до значної втрати довіри громадськості до партії. Попри деякі позитивні зміни та останні зусилля відновити економічну стабільність, зменшити списки очікування NHS, покращити репутацію Brexit та побороти нелегальну міграцію, партія не змогла задовольнити очікування виборців. Невдоволення виборців щодо лідерів підкреслює необхідність пошуку нових, більш переконливих кандидатів. Партійцям торі варто звернути увагу на виправлення ситуації щодо постійних скандалів навколо них. Тож перспективними треба вважати дослідження трансформації партійних пріоритетів та політики Консервативної партії Великобританії, переосмислення її стратегії, якщо консерватори хочуть відновити довіру виборців у майбутньому.

Список використаної літератури

1. Bale T. The Conservatives since 1945: The Drivers of Party Change. 2012. September. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199234370.003.0001> (Last accessed: 02.01.2025).
2. Bunting H., Santa Cruz J. Historic firsts from the 2024 general election in numbers and charts. Sky News. URL: <https://news.sky.com/story/historic-firsts-from-the-2024-general-election-in-numbers-and-charts-13163306> (Last accessed: 02.01.2025).
3. Devlin K. Rishi Sunak accused of failing to order probe into 17 potential breaches of ministerial code. Independent. 27 June 2024. URL: <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/rishi-sunak-fail-investigate-break-rules-b2569230.html> (Last accessed: 02.01.2025).
4. Heppell T. Choosing the Tory Leader: Conservative Party Leadership Elections from Heath to Cameron. 2008. International Library of Political Studies. 288 p.
5. Lander M., Castle S. Boris Johnson Pledges Transformed Economy for U.K. The New York Times. 06 October 2021. URL: <https://www.nytimes.com/2021/10/06/world/europe/boris-johnson-uk-conservatives.html> (Last accessed: 02.01.2025).
6. McDonnell A. As he resigns, Boris Johnson's favourability drops to lowest ever score of - 53. YouGov. 07 July 2022. URL: <https://yougov.co.uk/politics/articles/43085-he-resigns-boris-johnsons-favourability-drops-low> (Last accessed: 02.01.2025).
7. Parker G., Packard J., Thomas N. Rishi Sunak unveils £9bn package to offset 54% jump in British energy bills. Financial Time. 03 February 2022. URL: <https://www.ft.com/content/bf3e875b-649d-4834-8076-8be75347032c> (Last accessed: 02.01.2025).
8. Race M. Pound hits new 37-year low as retail sales slide. BBC. 16 September 2022. URL: <https://www.bbc.com/news/business-62923994> (Last accessed: 02.01.2025).
9. Rishi Sunak's five pledges: one year on. Institute for Government. 3 January 2023. URL: <https://www.instituteforgovernment.org.uk/comment/rishi-sunaks-five-pledges-one-year> (Last accessed: 02.01.2025).
10. Smith M. Half of Tory MPs say the Conservatives are going to win the next election. YouGov. 14 July 2023. URL: <https://yougov.co.uk/politics/articles/45901-half-tory-mps-say-conservatives-are-going-win-next> (Last accessed: 02.01.2025).
11. Smith M. Most Tory members say Liz Truss should resign. YouGov. 18 October 2022. URL: <https://yougov.co.uk/politics/articles/44098-most-tory-members-say-liz-truss-should-resign> (Last accessed: 02.01.2025).
12. Sutton T. What does the UK Conservative Party's defeat mean for Britain's Indo-Pacific foreign policy? Sasakawa Peace Foundation. 25 July 2024. URL: https://www.spf.org/iina/en/articles/tom-sutton_01.html (Last accessed: 02.01.2025).
13. Tax changes in the «mini-budget». Blake Morgan. 27 September 2022. URL: <https://www.blakemorgan.co.uk/tax-changes-in-the-mini-budget/> (Last accessed: 02.01.2025).

POLICY OF THE CONSERVATIVE PARTY OF GREAT BRITAIN IN 2022–2024: ACHIEVEMENTS AND FAILURES

Lesia Dorosh

*Lviv Polytechnic National University,
Institute of Humanitarian and Social Sciences,
Department of Political Science and International Relations,
12, St.Bandera St., 79013, Lviv, Ukraine*

Oleksiy Nahirnyy

*Lviv Polytechnic National University,
Institute of Humanitarian and Social Sciences,
Department of Political Science and International Relations,
12, St.Bandera St., 79013, Lviv, Ukraine*

The Conservative Party of Great Britain, which has dominated the political life of Great Britain since 2010, has faced significant challenges in recent years, both domestically and internationally (the consequences of Brexit, the cost of living crisis, the COVID-19 pandemic, Russia's invasion of Ukraine, and migration problems), the difficulty of resolving which have led to the loss of its representatives' majority in parliament, and consequently, of executive power in the country. The purpose of the study is to analyze the economic, social, and domestic political decisions that have led to the Conservative Party's decline in ratings and the loss in the 2024 UK parliamentary elections, as well as to highlight key negative and positive aspects of the party's policy in the period from 2022 to 2024. The political changes in the United Kingdom during 2022–2024 have been clarified, in particular the activities of three Prime Ministers from the Conservative Party – Boris Johnson, Liz Truss and Rishi Sunak. Particular attention is paid to the impact on the rating of the party and its representatives of such political decisions as L. Truss's "mini-budget", anti-immigration policy and R. Sunak's efforts to improve economic indicators. The reasons for the Conservatives' defeat in the 2024 parliamentary elections have been highlighted. It is emphasized that despite some positive changes and efforts aimed at restoring economic stability in the country, reducing waiting lists for the UK's National Health Service, improving the reputation of Brexit, and combating illegal migration, the representatives of the Conservative Party were unable to meet the expectations of voters, which will result in the need to find new, more convincing candidates and appropriate political programs for the transformation of the country. The election defeat means that the Conservative Party needs to seriously rethink its policy and strategy if the Conservatives are to regain the trust of voters in the future.

Key words: Great Britain, Conservative Party, migration, elections, financial policy, political crisis.